

BROEDVOGELS VAN DE LANGE BRETEN EN OMGEVING IN 1985 EN 1986

Ronald Hofmeester

Voor het vierde en vijfde achtereenvolgende jaar is dit gebied ten noordoosten van Halfweg op broedvogels geïnvventariseerd. Een terreinbeschrijving werd gegeven in het verslag over 1982 (van Groen 1982). De grenzen van het geïnvventariseerde gebied en de gevolgde inventarisatiemethode staan beschreven in het verslag over 1984 (van Groen 1985).

In tegenstelling tot voorgaande jaren werd het rietveld in de Lange Bretten in de winter van 1985 en van 1986 gemaaid. Een rietveldje, even ten zuiden van het Boezemgemaal Halfweg, veranderde van vegetatie. In plaats van riet stond er veel brandnetel en wilgeroosje. Het akkerland heeft in 1986 braak gelegen, zodat daar een lage ruigtevegetatie de kans kreeg zich te ontwikkelen.

RESULTATEN

In 1985 kon het broeden van 41 soorten worden vastgesteld. In 1986 broedden er 40 soorten, een lichte achteruitgang in vergelijking tot de voorafgaande jaren, toen er in 1984 en 1985 respectievelijk 43 en 45 soorten gebroed hebben. De meest algemene soort bleef de Kleine Karekiet, maar ook Bosrietzanger, Rietzanger, Fitis en Rietgors zijn er bepaald talrijk te noemen.

Om een beeld te geven van de ontwikkelingen in het gebied wordt een overzicht gegeven van de aantallen territoria/broedparen in de jaren 1983-1986. Daarin worden tevens de landelijke cijfers (1984 en 1985) van de BMP-proefvlakken vermeld voor zo ver het soorten betreft die in de Lange Bretten en omgeving in aantal varieerden.

Lijst van broedvogels met aantallen broedparen/territoria

	1983	1984	1985	1986	BMP 1984	BMP 1985
Dodaars	5	7	4	6		
Fuut	4	5	7	8	122	99
Roerdomp	-	1	-	-		
Bergeend	2	4	3	-		
Krakeend	3	1	1	-		
Wilde Eend	35	25	20	16	917	956
Slobeend	8	8	13	9		
Kuifeend	21	19	6	23		
Tafeleend	2	2	1	2		
Bruine Kiekendief	2	1	1	2		
Patrijs	6	2	2	1		
Fazant	12	14	8	4	424	437
Waterral	1	-	-	-		
Porseleinhoen	1	-	-	?		
Waterhoen	7	11	3	2	270	168
Meerkoet	26	22	26	26		
Scholekster	-	1	3	1		
Kievit	10	10	13	12	589	580
Tureluur	1	1	3	3	107	127
Houtduif	1	2	2	2		
Koekoek	4	4	4	4		
Ransuil	1	1	-	1		
Grote Bonte Specht	-	-	-	2		

Lijst van broedvogels met aantallen broedparen/territoria

	<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>	<u>1986</u>	<u>BMP 1984</u>	<u>BMP 1985</u>
<i>Veldleeuwerik</i>	5	6	3	1	366	303
<i>Graspieper</i>	1	-	-	-		
<i>Boerenzwaluw</i>	-	1	-	-		
<i>Witte Kwikstaart</i>	1	1	1	1		
<i>Gele Kwikstaart</i>	-	-	1	1		
<i>Winterkoning</i>	2	6	7	6		
<i>Heggemus</i>	9	7	7	7		
<i>Blauwborst</i>	-	1	3	-		
<i>Sprinkhaanrietzanger</i>	4	3	5	-		
<i>Snor</i>	2	3	3	2		
<i>Rietzanger</i>	15	24	14	13		
<i>Bosrietzanger</i>	33	30	40	38	460	494
<i>Kleine Karekiet</i>	51	73	80	64	1020	967
<i>Grasmus</i>	6	2	3	3		
<i>Tuinfluiter</i>	5	6	5	2	527	602
<i>Zwartkop</i>	-	-	-	3		
<i>Fitis</i>	14	20	19	21		
<i>Zanglijster</i>	1	1	-	-		
<i>Merel</i>	5	7	3	3	1043	933
<i>Baardmannetje</i>	1	4	-	-		
<i>Koolmees</i>	3	4	5	3		
<i>Pimpelmees</i>	-	-	1	2		
<i>Rietgors</i>	25	23	22	20		
<i>Putter</i>	1	-	-	-		
<i>Groenling</i>	7	7	3	-	89	76
<i>Kneu</i>	14	12	10	4	504	462
<i>Huismus</i>	3	3	2	2		
<i>Spreeuw</i>	3	2	1	-		
<i>Ekster</i>	2	3	8	4		
<i>Zwarte Kraai</i>	-	-	-	1		
aantal terr./broedp.	364	391	366	327		

DISCUSSIE

In 1985 en 1986 broedden er niet alleen minder soorten, er traden ook enige verschuivingen op. Zo konden er geen territoria van Roerdomp, Porseleinhoen, Boerenzwaluw, Zanglijster en Baardmannetje meer worden vastgesteld. Daarentegen konden we de Pimpelmees en de Gele Kwikstaart als nieuwe broedvogel begroeten. In 1986 verschenen Grote Bonte Specht, Zwartkop en Zwarte Kraai in het geïnventariseerde gebied. In dat jaar verdwenen Krakeend, Blauwborst, Sprinkhaanrietzanger, Groenling en Spreeuw.

Bekijken we de afgelopen vier jaar dan zien we, dat Fuut, Kievit, Tureluur en Bosrietzanger in aantal zijn vooruitgegaan. De toename van beide steltlopers is waarschijnlijk toe te schrijven aan het maaien van het rietland in de Lange Bretten, waardoor er meer geschikt biotoop voor deze vogels is ontstaan.

Tegenover deze toename staat de afname van het aantal territoria/broedparen van Wilde Eend, Fazant, Waterhoen, Veldleeuwerik, Tuinfluiter, Merel, Groenling en Kneu. In 1986 lag ook het aantal territoria van de Kleine Karekiet duidelijk lager in vergelijking met de voorafgaande jaren.

Vergelijken we dit beeld van toename en afname met de landelijke cijfers uit de verschillende BMP-gebieden dan valt het volgende te constateren:

Voor drie van de vier soorten die in het geïnventariseerde gebied in aantal zijn vooruitgegaan - Kievit, Tureluur en Bosrietzanger - is ook landelijk die tendens aanwezig. De Fuut schijnt het in Halfweg goed te doen in tegenstelling tot het landelijk beeld.

Wanneer we de soorten beschouwen die in de Lange Bretten in aantal zijn afgenomen, dan valt op, dat Wilde Eend, Fazant, Tuinfluiter en Kneu landelijk niet achteruitgingen. Het is mogelijk, dat Wilde Eend en Fazant in Halfweg gemakkelijk over het hoofd worden gezien. De zang van de Tuinfluiter kan worden verward met die van de Zwartkop. In 1986 werden in tegenstelling tot de voorgaande jaren 3 territoria van de Zwartkop vastgesteld, terwijl de Tuinfluiter in 1986 3 territoria minder bezette. De achteruitgang zou op deze manier worden veroorzaakt door het onjuist verzamelen van waarnemingen. De komende jaren zullen we extra op deze soorten letten om zo uitsluitsel te geven over mogelijke toe- of afname.

De Kleine Karekiet bezette in 1986 duidelijk minder territoria dan in 1985. Dit zou veroorzaakt kunnen zijn door het maaien van het rietveld in de Lange Bretten. In 1986 stond het riet waarschijnlijk lager bij het afsluiten van de inventarisatie dan het jaar er voor. Bovendien werd er door een verschillende ploeg in 1985 en 1986 geïnventariseerd, waardoor in het laatste jaar een mogelijke onderschatting van het aantal territoria zou kunnen zijn opgetreden. Landelijk gezien ging de Kleine Karekiet in 1985 lichtjes achteruit. We zullen de komende jaren zien of deze dalende tendens zich voortzet.

Medewerkers bij de inventarisatie waren: Joop Andriese, Do Beckers, Frank van Groen, Edwin Leijen en Annelies Römer.

VERWIJZINGEN

- van Groen, F. 1982. Verslag van een broedvogel inventarisatie bij Halfweg in 1982. *De Gierzwaluw* 20: 146-149.
van Groen, F. 1983. Broedvogels van de Lange Bretten en omgeving in 1983. *De Gierzwaluw* 21: 82-85.
van Groen, F. 1985. Broedvogels van de Lange Bretten en omgeving in 1984. *De Gierzwaluw* 23: 71-74.

Ronald Hofmeester
2e J. v. Campenstr. 110
1073 XX Amsterdam